

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ФОНДАЦИЯ “МЕЖДУНАРОДНА СОЦИАЛНА СЛУЖБА – БЪЛГАРИЯ” ЗА 2005 Г.

ВЪВЕДЕНИЕ:

2005 година е третата година от създаването на Международна социална служба–България и третата година от изпълнението на българо-швейцарския междуправителствен проект CLIP “Проект за социална интеграция и професионален реализация на напускащите домовете за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителски грижи - 2003-2006г”, за който организацията играе роля на Звено за изпълнение на проекта.

През 2005 г. МСС-България разшири своята дейност и започна да се утвърждава като доставчик на социални услуги в общността за деца и семейства в съответствие със своята мисия и в изпълнение на основните цели, за които е създадена. База за това бе полученият през месец януари 2005г от организацията **лиценз от председателя на ДАЗД** за две социални услуги за деца, а именно: 1. Обучение, подготовка, консултиране и подкрепа на кандидати за приемно семейство и 2. Център за консултации и социална интеграция № 0067/30.12.2004. Лицензът е вписан съответно под № 575/1.02.2005 и 576/1.02.2005 в регистъра на доставчиците на социални услуги на Агенцията за социално подпомагане.

ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ И РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА ПО ТЯХ:

И през тази година, както и през предходните, дейността на организацията се развива основно в две направления:

I. Работа по проекти и утвърждаване на организацията като доставчик на социални услуги в общността за деца и семейства;

II. Работа в мрежата на Международни социални служби в качеството ѝ на кореспондент за разрешаване на трансгранични социални проблеми на български граждани и най-вече деца, които поради различни причини се намират във втора страна.

I. РАБОТА ПО ПРОЕКТИ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА КАТО ДОСТАВЧИК НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ЗА ДЕЦА И СЕМЕЙСТВА. РЕЗУЛТАТИ ЗА 2005.

1. **Проект CLIP.** Изпълнява се на основата на Меморандум за разбирателство между Българското и Швейцарското правителство (11 ноември 2003г.). Проектът се изпълнява в три пилотни общини – Ловеч, Севлиево и В. Търново и обхваща 4 специализирани институции за деца от 7 до 18 години, които се намират в тях (за повече информация – вж. интернет сайта на МСС с адрес: www.mss-bg.org).

Основните направления в дейността за 2005 г. следват предвиденото развитие на подпрограмите по проекта и могат да бъдат представени по следния начин:

1. *Младежи, напускащи Домовете* за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителски грижи (ДОВДЛРГ), главни бенефициенти от проекта, със задачи:

- Продължаване на подготовката на младежите – випуск 2004-2005 г. за самостоятелен живот и стартиране на подготовката за следващия випуск;
- Разработване на индивидуални планове за напускане на младежите над 16 години и проследяване изпълнението на плановете за випуск- 2004-2005 г.;
- Скрининг на всички деца, настанени в 4-те специализирани институции, като мярка за закрила;
- Разработване на индивидуални планове за грижа за всички деца в домовете;

2. *Професионалисти* (представители на отделите за закрила на детето -ОЗД, възпитатели от домовете, Дирекции “Бюро по труда”, учители, здравни работници и др.) със задачи:

- Осигуряване на сътрудничеството между всички професионалисти за реализация на индивидуалните планове;
- Включване в разработване и реализиране на плановете на биологичните семейства на децата и младежите;
- Проследяване на всеки младеж, след напускане на Дома относно професионалната му реализация и социална интеграция

3. *Разработване и стартиране на нови алтернативни социални услуги за младежите*, които напускат специализираните институции:

- Защитено жилище и консултативен център в 3-те пилотни общини;
- Подбор и обучение на персонала, назначен в новите услуги.

4. *Адаптация на инфраструктурата в ДОВДЛРГ и в общините* за изпълнение на целите на проекта, което включва:

- Ремонт и оборудване на Защитено жилище и Центрове за социална рехабилитация и интеграция;
- Ремонт и оборудване в ДОВДЛРГ с оглед изграждане на Защитено жилищно пространство.

РЕЗУЛТАТИ:

- **50** младежи на възраст 16-18 години от четирите пилотни дома са преминали обучения за придобиване на знания и умения за самостоятелен живот.
- **105** се проследяват след напускането на домовете по пътя им към социална и професионална интеграция;
- **15** доброволци са обучени и са участвали в съвместни дейности с младежите от домовете в трите общини;
- Всички членове на персонала на ДОВДЛРГ, ДСП/ОЗД са преминали обучения за индивидуално планиране на грижата за деца, настанени като мярка за закрила в ДОВДЛРГ и Превенция на насилието.
- Всички деца в четирите ДОВДЛРГ имат планове за грижа, съответно планове за напускане, които се преразглеждат в установените срокове. Членовете от екипа на МСС играят ролята на независими наблюдаващи в мултидисциплинарния екип, който разработва плановете.

- На територията на домовете са обособени жилищни пространства “Защитени пространства”, в които се настаняват младежи за период от 1-2 години преди да напуснат институцията с оглед да се научат да се справят сами със всекидневния живот и да поемат отговорност за самите себе си. От началото на учебната 2005/2006г. в тях са настанени младежи, на които предстои да напуснат съответната институция през 2006 година, както следва:
 - Севлиево: 12 души в три апартамента за по 4 човека, разположени на първия етаж на дома;
 - Ловеч: 8 души в две самостоятелни къщички за по 4 човека, изградени в двора на Дома за девойки;
 - Велико Търново: 6 души в апартамент, изграден на първия етаж на дома. Направена е реконструкция на целия етаж, на който се помещава групата на младежите от 16- 18 години с оглед оформяне на жилищно пространство за по 4 деца, обща дневна с кухненски бокс и сервизни помещения, за да се даде възможност на всички деца да получат подобна подготовка.
- Изградени са “Защитени жилища” с капацитет 8 души – два апартамента за по 4 човека- във всяка от трите пилотни общини, в които младежи могат да пребивават по време на преходния период към самостоятелен живот, ако са готови активно да работят върху тяхната лична, социална и професионална интеграция. Защитените жилища са разкрити и стартираха своята дейност на 1 юни 2005 г., като социална услуга в общността -- държавна дейност;
- Изградени са “Центрове за социална рехабилитация и интеграция на деца и младежи в риск” в трите пилотни общини. В центъра всеки младеж има доверено лице, което лично го подкрепя и подпомага процеса на неговата интеграция.

2. В рамките на проект CLIP, от 1 юни до 31 декември 2005 г., като микропроект, финансиран от фонд “Социално подпомагане”, организацията управлява новата услуга, разработена по проекта – Консултативен център, който функционира под формата на Център за социална рехабилитация и интеграция на деца и младежи в риск (ЦСРИ) и в трите пилотни общини в съответствие с изискванията на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане.

Основни резултати от работата на екипите в ЦСРИ:

Екипите в Центровете работят като неделима част от персонала, предвиден към Защитеното жилище (ЗЖ) в съответствие с финансовия стандарт на МТСП, тъй като те имат една мисия и се стремят към едни и същи цели. Затова, по-долу представяме общо резултатите от работа на двата екипа, независимо, че едната услуга се управлява от общините, а другата – от МСС-България.

Екипите са преминали въвеждащо, базисно и специализирано обучение по теми, касаещи формирането и работата в екип, закрилата на детето, социалните услуги, консултирането на деца и семейства и др.

Основна задача на екипите е подкрепата на младежите, настанени в ЗЖ, както и съдействие и подкрепа на деца и младежи в риск от общността и техните семейства.

За периода юли-декември 2005г. през Защитеното жилище в съответните градове са преминали общо 29 младежи, както следва:

- В.Търново – 9 души, като към края на 2005г. в ЗЖ живеят 8 човека;
- Севлиево- 10 души, като към края на 2005 г. в ЗЖ живеят 7 човека;
- Ловеч – 10 души, като към края на 2005 г. в ЗЖ живеят -7 човека.

От младежите, които към края на 2005 г. са живеели в ЗЖ, 16 работят с постоянни трудови договори, 3 са на изпитателен срок, 2 не работят, единият е студент.

Всеки младеж има свое доверено лице от екипа на ЦСРИ и разработен план за самостоятелен живот, в който е поставен акцент върху тези проблеми и области, в които младият човек ска да се развива и получи нови умения. Най-често те са свързани с търсене и установяване на постоянно работно място; бюджетиране; връзки и контакти със семейството или други значими лица и др.

Членове на екипите и в трите града участват в мултидисциплинарните екипи за разработване и изпълнени е на плановете за напускане на младежи от съответните домове, както и играят ролята на независими наблюдаващи при разработването и прегледа на плановете за грижа на всички деца от дома. Те подпомагат и работата на екипите на домовете по отношение на младежите, настанени в Защитени пространства за подготовка н.за напускане, изградени в самата специализирана институция.

За отчетния период екипите на Центровете в трите града са работили по 34 случая и са направили над 70 консултации с различни клиенти на възраст от 14 до 25 години, разпределени както следва:

- В. Търново – 17 случая;
- Севлиево- 10 случая;
- Ловеч – 7 случая.

Насочването на ползвателите към услугата е направено по различни пътища:

- от ДОВДЛРГ;
- от МКБППМН , в изпълнение на наказателна мярка;
- от логопед в училище;
- с направление от Д ”СП” и ОЗД;
- от граждани;
- от ресорния отдел в общините.

3. Проект “Предоставяне на услуги в Комплекса за социални услуги за деца и семейства в община Търговище”- заключителна част от проекта “Реформа за повишаване благосъстоянието на децата в България” . Проектът е с продължителност 12 месеца – 15 юли 2005-15 юли 2006г. Изпълнител на проекта е Консорциум от НПО, в който МСС- България е водеща организация.

Основна цел: Подкрепа на семействата от общността в грижите за децата им, повишаване на техния капацитет с оглед развитието на умения за ефективно родителстване и по този начин предотвратяване не само изоставянето на деца и

настаняването им в специализирани институции, но и възникването на други рискови ситуации за децата, като асоциални постъпки, отпадане от училище, ранна бременност и др.

Специфични цели, чието осъществяване е база за устойчивостта на новите социални услуги, а именно:

- Повишаване на обществената чувствителност към проблемите на децата и семействата и въвличане на местната общественост при осъществяването на дейностите и услугите за деца и техните семейства;
- Развитие на капацитета на местните партньорски организации за доставчици на социални услуги за деца и семейства;
- Трансфер на знания, умения и опит към персонала на Комплекса за социални услуги за деца (КСУ) за ефективното предоставяне на новите социални услуги;
- Разработване и апробиране на модел за управление на комплекса от социални услуги в община Търговище, който да отговаря на международните документи в областта на правата на детето, както и на стандартите за качество на предоставяните услуги.

Целева група и преки бенефициенти на услугите, предоставяни от КСУ:

- деца и младежи, настанени в специализирани институции за деца;
- деца и младежи в риск от общността и техните семейства;
- кандидати за приемни семейства; утвърдени приемни семейства с настанени деца;
- кандидат – осиновители и семейства на осиновители в следосиновителния период;
- деца и семейства от общността.
- професионалисти, работещи с деца в процеса на реализиране на заданието-пряко ангажирани в предоставяне на услугите в Комплекса и от други институции, с които Комплексът ще работи съвместно

Видове услуги, предоставяни от КСУ:

- Превенция на изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции – Звено “Майка и бебе”.
- Превенция на противообществените прояви на деца. Работа с деца с противообществни прояви и техните семейства;
- Превенция на насилието. Работа с деца, жертви на насилие и техните семейства. Кризисен център, Гореща телефонна линия;
- Превенция на отпадането от училище. Работа с деца, отпаднали от училище и техните семейства. Дневен център за деца в риск.
- Реинтеграция в семейна среда на деца, настанени в специализираните институции.
- Подкрепа на младежи, напускащи специализираната институция за деца, както и на младежи в риск от общността с цел успешна социална интеграция и професионална реализация. Защитено жилище за младежи, напуснали специализираната институция за деца.

- Обучение, подготовка, консултиране и подкрепа на кандидати за приемно семейство.
- Услуги за подкрепа на осиновяването.
- Подкрепа и консултиране на семейства.

РЕЗУЛТАТИ:

1. Осъществено е предвиденото в проекта въвеждащо, базисно и специализирано обучение.
2. Проведени са поредица от работни срещи за повишаване информираността на обществеността и отделни професионалисти за дейността на КСУ. В резултат от тези срещи е сформиран Обществен съвет с представители на всички държавни институции на местно ниво, работещи по проблеми на децата и семейството, местната власт и НПО. Подписани са Договор за съвместна работа с ДСП-Търговище по предоставяне на услугите за деца и семейства, Споразумения за сътрудничество с РИО, РЦЗ и РИОКОЗ.
3. Работа по случаи- 9 случая, които обхващат повече 12 деца и техните семейства;
4. Участие в семинари и конференции, посветени на различни проблеми на деца в риск и закрилата на детето;
5. Интензивна работа по подготовка на работната документация. Финализирани и подписани са длъжностните характеристики на професионалистите от КСУ, както и основните документи, предвидени в задължителната работна документация по проекта.
6. Продължава процесът на самоподготовка за задълбочаване на познанията по нормативната уредба и националните документи в областта на закрилата на детето, социалното подпомагане и социални услуги, семейния кодекс и дпр., както и решаване на казуси.

4. МСС-България е партньор в консорциуми за предоставяне на социални услуги за деца и семейства в общините Шумен, Сливен и Русе, в които водещи организации са съответно Институт за социални дейности и практики и КЕЪР Интернешънъл-България. Основен ангажимент на организацията е обучение, консултиране и супервизия на екипа на Комплексите за социални услуги в съответните гладове в областта на приемната грижа, осиновяването, реинтеграция на деца в биологичното им семейство, подготовка на младежи от ДОВДЛРГ за напускане на дома и успешна професионална и социална интеграция.

5. МСС-България бе партньор със сдружение “Дете и пространство” като подизпълнител на проект на Държавната агенция за закрила на детето “Развитие на приемна грижа в регион Враца“, финансиран от УНИЦЕФ в частта му “Обучение на осем екипа от специализираните институции на територията на регион Враца върху приемна грижа”

II. РАБОТА В МРЕЖАТА НА МЕЖДУНАРОДНИ СОЦИАЛНИ СЛУЖБИ В КАЧЕСТВОТО Й НА КОРЕСПОНДЕНТ ЗА РАЗРЕШАВАНЕ НА ТРАНСГРАНИЧНИ СОЦИАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ И НАЙ-ВЕЧЕ ДЕЦА, КОИТО ПОРАДИ РАЗЛИЧНИ ПРИЧИНИ СЕ НАМИРАТ ВЪВ ВТОРА СТРАНА.

1. Социални консултации- информира и консултира отделни граждани, държавни институции и НПО относно услугите, които организацията предоставя за български граждани, които имат някакъв социален проблеми и в момента се намират във втора страна извън България.

2. Работа по случай на деца- български граждани, които се намират във втора страна и които поради различни причини се нуждаят от закрила. Такива причини най-често са:

- **трафик на деца;**
- **проблеми, свързани с упражняването на родителските права,** когато детето е задържано от родителя във втора страна;
- **насилие на дете в приемащата страна;**
- **настаняване на дете в приемащата страна в приемно семейство или специализирана институция:**

РЕЗУЛТАТИ:

През 2005 г. МСС-България е работила по 41 случаи, 33 – нови, които са обхванали общо 142 души. Почти половината от тези случаи са по сигнал, получен от България (20), а останалите - по сигнал чрез партньорската мрежа на МСС . Италия е страната, от която МСС-България е получила 40% (13) от сигналите.

МСС- България е търсила сътрудничество от мрежата на МСС в 13 страни за решаване на случаите, за които е получила сигнали от България (Таблица 1), като в болшинството от случаите те са насочени към Италия, Испания и Германия. (Таблица 2). Сигналите от България се получават чрез Държавната агенция за закрила на детето, Дирекциите “Социално подпомагане” в общините, районните съдилища и частни лица.

Таблица 1
Страни и институции, от които МСС-България е получила молба за съдействие

Страна	Институция	Брой случаи
България		20
	ДАЗД	19
	Съд	1
Италия	мрежата на МСС	13
Германия	мрежата на МСС	3
Украйна	мрежата на МСС	1
Чехия	мрежата на МСС	1
Канада	мрежата на МСС	1
Великобритания	мрежата на МСС	1
Испания	мрежата на МСС	1

Общо		41
------	--	----

Таблица 2.
Страни, в които чрез МСС-България се иска съдействие

Страна	Институция, към която е насочена молбата за съдействие	Брой случаи
България	ДАЗД	21
Испания	мрежата на МСС	4
Белгия	мрежата на МСС	2
Холандия	мрежата на МСС	1
Япония	мрежата на МСС	1
Гърция	мрежата на МСС	2
Гвинея-Гонарки	мрежата на МСС	1
Русия	мрежата на МСС	1
Швейцария	мрежата на МСС	1
Чехия	мрежата на МСС	1
Италия	мрежата на МСС	3
Германия	мрежата на МСС	1
Доминиканска република	мрежата на МСС	1
Великобритания	мрежата на МСС	1
Общо		41

МСС-България е подпомогнала решаването на трансгранични социални проблеми в областта на непридружените и/или трафикирани непълнолетни или малолетни лица, родителски права, закрила на детето, осиновяване и трасиране на биологичен произход, отвлечане и предоставяне на документи (Таблица 3).

Таблица 3
Проблеми по категории в съответствие с класификатора на МСС

Категория	Проблем	Брой случаи
Миграция	Непридружени и/или трафикирани малолетни	15
Родителски права	Попечителство	3
	Посещения	5
Закрила на детето	Благосъстояние на детето	5
	Насилие над дете	2
	Неглижиране на дете	1
Осиновяване	Проучване на кандидатите за осиновители по местоживееене.	3
Трасиране и събиране на семейства	Търсене на произход	2
	Възстановяване на контакт	2

Отвличане на дете	Превенция	2
Документация		1
Общо		41

Както се вижда от таблицата, най-голям е броят на случаите, които се отнасят до непридружени малолетни лица – 15. Работата на МСС-България е насочена към осъществяване на контакт със съответния Отдел за закрила на детето в Дирекция “Социално подпомагане” по посочения адрес, превод на получените социални доклади и предоставянето им на съответните социални служби на приемащата страна, осъществяване на подкрепа на ОЗД в работата му по оценка на семейната среда на детето в България и в разработване на план за реинтеграция на детето в социалната и семейната му среда след завръщането му, или настаняване извън семейната среда, ако е необходимо.

В областта на закрилата на детето, МСС-България е работила по 8 случая, като е подпомогнала осъществяване на проучването на място на ОЗД по отношение на обвинения в насилие над дете, negliжиране или благосъстояние, както и за оценка на възможност от настаняване в семейство на близки и роднини или приемно семейство.

Организацията е оказала съдействие на родители за реализиране на родителските им права (8 случаи) чрез предоставяне на социални доклади, необходими на съответния районен съд в България за вземане на решение или чрез възстановяване на контакт с детето, което живее извън страната. По този начин, от услугите на фондацията са се възползвали 47 деца в риск и техните семейства.

ПАРТНЬОРИ:

За реализиране на своите приоритети фондацията си партнира с представители на системата за закрила на детето – на централно ниво с Държавната Агенция за Закрила на Детето /ДАЗД/, Министерството на образованието и науката, Министерството на труда и социалната политика и двете му изпълнителни агенции – Агенция за социално подпомагане и Агенция по заетостта, както и с техните подразделения на местно ниво - Отделите “Закрила на детето” в Дирекции “Социално подпомагане” и Дирекциите “Бюро по труда”. Организацията си партнира с представители на местната власт в общините, в които изпълнява проекти, НПО, отделни лица и фирми.